

La lluita contra l'Estat implacable

GRISELDA OLIVER ALBAU

«*Revolta* (1906) és un manifest ètic contra l'abús de poder (Pous, 2012: 15)», afirma rotundament M. Àngels Bosch a propòsit de la nova edició de *Revolta*, que Adesiara va publicar l'any passat. Aquesta és la millor manera de definir aquesta novel·la d'ideals escrita per Josep Pous i Pagès (Figueres, 1873 - Barcelona, 1952). Escriptor modernista, fou un personatge federalista i republicà profundament influït pel pensament de Pi i Margall i per les escoles vitalistes i individualistes del moment, i aquest pensament és desenvolupat principalment en la present obra.

Revolta, inspirada en el paisatge i la toponímia d'Avinyonet de Puigventós, representa una al·legoria d'una revolta sota la figura de Gori Rabassa, qui

encarna aquest ideal. Gori és un mistaire que volta la seixantena, avesat al seu ofici, que és del que sempre ha treballat. Quan li falta poc per retirar-se, l'Estat privatitza la fabricació de mistos, i delega responsabilitats a la *Fosforera Arrendataria*, l'única institució que pot fabricar-los i vendre'ls. L'obra arrenca d'uns fets reals: el maltractament que els mistaires reberen per part de l'Estat després de la prohibició de fer mistos. En aquest cas, Gori assumeix el rol del mistaire, mentre que Cabreta, l'estanquer, representa l'Estat implacable, escanyapobres. D'aquesta obra, tal com suggereix M. Àngels Bosch a la introducció, es desprèn «un cert missatge anàrquic, amb la qual la majoria d'escriptors catalans s'identificaven (Pous, 2012: 15)».

L'ideal de la revolta va de bracet del de la «llibertat» (Pous, 2012: 121). De fet, la revolta del mistaire és, doncs, la recerca d'aquesta llibertat de la qual s'ha vist privat i que, progressivament, anirà desapareixent d'escena. Al llarg dels vuit capítols que constitueixen l'obra, a mesura que Gori lluita per aconseguir la seva llibertat, paradoxalment aquesta anirà disminuint fins esvaïr-se amb la seva mort. El relat traspua una sincera esperança que es veu, finalment, eclipsada per una cruenta realitat.

A la dimensió revolucionària que es presenta sota la figura de Gori, cal afegir-hi una reivindicació de la pròpia condició humana: «Pous estava convençut que l'home havia de vigilar per

«Pous estava convençut que l'home havia de vigilar per no perdre la pròpia autenticitat»

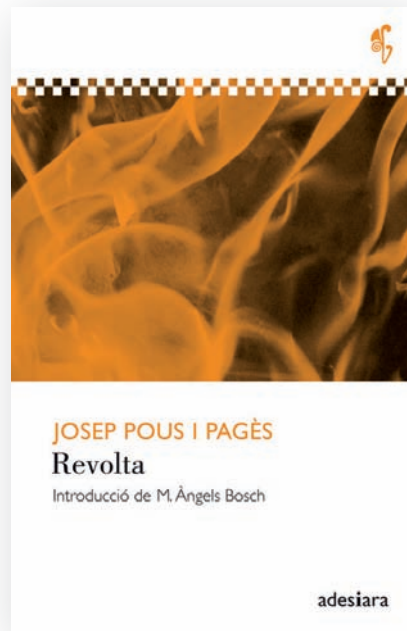

GENÍS, M. T.; MALLÉN, M.; SAFONT, N.; SANTEUGINI, R. M. I TUBERT, E.

Breu història de l'escola Lluís Marià Vidal Agullana (1913-2013)

20 pàgines.
Agullana 2013.

El 1910 Lluís Marià Vidal, científic i humanista, cedia els terrenys necessaris per construir l'escola d'Agullana. Ara, un segle després de la seva inauguració, aquest conte —il·lustrat per Anna Velghe— en recull la història i els 150 mestres que hi han anat a ensenyar.

POUS I PAGÈS, Josep **Revolta**

Introducció
de Maria Àngels Bosch
Ed. Adesiara, 2012
Martorell, 2012
288 p.

no perdre la pròpia autenticitat (Pous, 2012: 21)». L'inconformisme —molt predicat per Pous— i l'honestat —el no voler perdre el seu propi ser— que caracteritzen al personatge condueixen el mistaire a lluitar constantment contra en Cabreta, encara que la persecució d'aquest fi el mena vers un destí fatal.

Val la pena remarcar que la present edició d'Editorial Adesiara ha restituit els dialectalismes i girs propis de la parla de l'Empordà —omesos en edicions anteriors— «amb l'objectiu de conservar la genuïtat i els trets col·loquials amb què Pous, intencionadament, va caracteritzar els personatges d'aquesta novel·la» (Pous, 2012: 35). El manteniment d'aquests girs confereix més realitat i versemblança a l'acció.